

Ki Tetze 5. Moos. 21: 10 - 25: 19

Tässä viikon Toorassa on paljon erilaisia käskyjä, jotka ovat hyvin hajanaisia. Ensimmäinen käsky koskee ihmistä, joka on lähtenyt sotaan ja on sotatilanteessa tavannut kauniin naisen. Toora puhuu meille hyvin erikoiset sanat opettaen meille, että jos mies sotatilanteessa tapaa kauniin naisen, hän voi ottaa naisen ja viedä omaan kotiinsa. Tullessaan miehen kotiin naisen pitää ajaa hiuksensa, eikä hän pysty leikkaamaan kynsiään eikä hoitamaan ihoaan. Ja jos naisen tällaisessa ulkonäössään ei miellytä miestä, silloin mies voi lähettää naisen pois. Eikä nainen joudu orjuuteen tälle miehelle.

Meille syntyy kysymys, miten Toora voi hyväksyä tällaisen miehen ja naisen välisen suhteen. Mutta meillä on väärä käsitys, jos me ajattelemme Tooran hyväksyvän tuollaisen asenteen miehen ja naisen välillä. Ensimmäinen vaikutelma on, että mies ihastuu naiseen sotatilanteessa ja haluaa ottaa hänet itselleen. Mutta Toora opettaa meille, mitä pitää tehdä, jos tällainen virhe tapahtuu.

Siihen aikaan kun Toora annettiin, ihmiset lähtivät sotimaan, ja heillä oli oikeus tuoda kotiinsa kaikki saalis, jonka he sodassa ottivat. Ihmisille oli silloin itsestään selvää, että sodassa voi ryöstää viholliselta. Mutta Toora opettaa ja rajoittaa, että ihminen ei voi sodassa ryöstää kaikkea mitä haluaa.

Toora tunnustaa sen, että jokaisessa ihmisessä on paha alku, ja sodassa tämä paha alku voi vallata ihmisen. Toora velvoittaa maksamaan ihmiselle tästä pahasta teosta; siitä pahasta alusta, joka ihmisessä on. Ei enää ole mahdollista sodassa ottaa naista ja käyttää häntä hyväksi.

Toinen käsky, jonka me näemme tässä viikon Toorassa, koskee miestä, jolla on kaksi vaimoa. Toora puhuu meille, että jos miehellä on kaksi

naista, toista hän rakastaa ja toista hän vihaa. Ehkä Toorassa ei käytetä viha-sanaa, vaan tulkitaan niin, että mies ei rakasta toista naista yhtä paljon kuin toista. Toora kieltää antamasta rakkaammasta naisesta syntyneelle pojalle perintöoikeutta, joka kuuluisi hyljityn naisen pojalle. Toora opettaa meille, että jos esikoinen syntyy ei-rakastetusta vaimosta, tämä poika saa kaksinkertaisen perinnön. Siinä ei oteta huomioon, onko tämä vaimo rakas vai ei.

Toora ottaa huomioon sen, jos joku ihminen ei todellisuudessa rakasta toista. Mutta Toora ei anna mahdollisuutta levittää tätä rakkaudettomuutta maailmalle. Toora opettaa, että vaikka ihminen ei olisi vielä valmis muuttamaan itseään, hänen tekojaan voi rajoittaa. Hyvin kauan aikaa sitten juutalaiset viisaat tulkitsivat nämä sanat kuvallisesti. On olemassa selitys, että kaunis nainen edustaa –Ez ararat- eli paha alkua. Tämä paha alku kiusaa ihmistä kauniin naisen muodossa. Talmudissa on paljon esimerkkejä siitä, että saatana tulee kiusaamaan ihmistä kauniin naisen muodossa.

Talmudissa on kerrottu, että kerran rabbi Akiva käveli joen rannalla. Joen toisella puolella tuli esille saatana, jolla oli kauniin naisen ulkonäkö. Rabbi Akiva otti kiinni köydestä, jossa oli silta kahden rannan välissä. Hän alkoi vetämään tätä köyttä niin että hänen kätensä tulivat verille. Ja saatana sanoi, että jos kukaan ei olisi sanonut, että voi miten hyvä rabbi Akiva on, en olisi antanut penniäkään hänen opetuksestaan. Tämä hengellinen sota on ikuinen.

Kerrotaan myös rabbista Kozka, joka puhui aina omasta taistelustaan. Kun hän oli kuoleman sillalla, hänen opetuslapsensa tulivat hänen luokseen ja kysyivät häneltä: " Rabbi, oletko pystynyt voittamaan pahan alun itsessäsi? " Rabbi vastasi heille: " En ole pystynyt, vaan tämä paha henki on vielä tässä. Ja paha henki sanoo minulle, että kerro heille, Sh'ma Jsrael, jotta kaikki saavat tietää, että pyhä ihminen kuolee. " Rabbit opettavat aina, että tämä sota on ikuinen.

Haluan puhua vielä yhdestä asiasta, jonka voimme nähdä tässä viikon Toorassa, kapinallisesta pojasta, joka ei tottele. Uppiniskainen ja kovakorvainen poika. 21: 18 puhuu tästä pojasta. Tämä on hyvin mielenkiintoinen tilanne. Muutamin kehotuksin Toora käskee tappamaan tämän pojan. Ei ole mukava laki. Myös juutalaiset viisaat kokevat tämän ihmeellisellä tavalla. He esittävät aina kysymyksen, minkä takia tämä uppiniskainen, kovakorvainen poika pitää tappaa. Selitys on siinä, minkälaisia tekoja hänen perässään tulee, jos häntä ei tapeta. Vaikka tämä selitys on Talmudissa, se kuitenkin vaivaa aina meitä. Aina sisimmässä kolkuttaa ajatus, minkä tähden tämä poika pitää tappaa.

Selitys kysymykseen voi syntyä, kun me katsomme sitä sen sukupolven silmin, jolloin Toora kirjoitettiin. Silloin oli käsitys, että poika on jälkeläinen, joka jatkaa perheen isännän ruumiissa. Selitys on siinä, että tämä uppiniskainen poika ei ole erillinen ihminen vaan hän on meidän jatkeemme; hän jatkaa sitä, mitä meissä on. Silloin uppiniskainen ja kovakorvainen poika leikataan niin kuin paha oksa, joka meissä on yhtenäisenä. Eli ihminen pyrkii leikkaamaan sairaan jäsenen omasta ruumiistaan. Mutta Talmud vahvistaa, että tämä laki ei ollut koskaan käytössä juutalaisten historiassa. Tämä on teoreettinen laki. Mutta se opettaa, että meissä syntyvää uppiniskaista lasta voi leikata. Tämä on varoitus myös koko Israelin kansalle, koska Israel saa nimen Poika, Jumalan poika.

Vielä yksi hyvä laki tässä viikon Toorassa ihmiselle, joka rakentaa uuden talon. Hänellä on velvoite rakentaa katolle kaide. Tämä sen tähden, ettei kukaan tippuisi alas hänen katoltaan. Tämä käsky pitää käsitellä vähän laajemmin. Aina kun ihminen on jossain uudessa elämäntilanteessa, sitä voi verrata uuden talon rakentamiseen. Hänellä on velvoite rakentaa se kaide, että hänen käytäntönsä olisi turvallinen. Kun ihminen vaikka ajaa autolla tai bussilla, hänen pitää aina ajatella turvallisuutta, ettei kukaan vahingoitu hänen ajamisestaan. Niin myös joka kerta, kun uusi talo rakennetaan, sen katolle pitää asettaa kaide.

Kun meidän elämäntilanteemme muuttuu, sitä voi vertailla uuden talon rakentamiseen. Kun me lähdemme talosta ulos, me olemme jo uudessa elämäntilanteessa. Silloin meidän pitää tehdä arviointi, keitä meidän ympärillämme on, ja mikä on tilanne. Eli tämän käskyn voi käsitellä laajemmin niin, että emme vahingoita toisia ihmisiä. Tämä liittyy ihmisten luonteen vajavaisuuteen. Sillä ihmisillä on taipumus, että emme ota huomioon toista ihmistä. Toora antaa meille opetusta, millä tavalla voimme korjata pahaa alkua ja elämäntilannettamme. Meitä jokaista muistutetaan, että vieressämme on aina muita ihmisiä.

Jos me katsomme näitä kaikkia käskyjä yhdessä, näemme että niiden läpi on yksi suuri Jumalan kätkemä ajatus. Jumalan tahto antaa ihmiselle päämäärän elää tässä maailmassa, vaikka ihmisellä on sairas, paha luonne. Silloin kun Paavali puhuu, että laki on annettu syntien tähden, (Gal. 3: 19) hän puhuu nimenomaan tästä käskystä. Ja kun Jeshua puhuu, että Mooses on sallinut kansan tehdä jotain heidän kovasydämisyytensä tähden, Jeshua myös puhuu tästä käskystä. Osa käskyistä, joita Toora antaa meille, on meille avuksi taistelussa omaa pahaa alkuaamme vastaan. Että me lailla pystymme rajoittamaan pahaa luonnettamme. Tämä on viikon Tooran pääaihe.